

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Dissertationes Ad Jus Publicum Romano-Ecclesiasticum

Bessel, Johann Franz

Coloniæ, 1715

VD18 14847493

§. IV. Archi-Episcopatus Magdeburgensis. Das Ertz-Biſthum Magdeburg.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61383](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61383)

Eminentissimus ac serenissimus
S. R. I. Princeps Elector,
D. CAROLUS JOSEPHUS
IGNATIUS.

Dux Lotharingæ, de quo supra.

13 Quoad hunc episcopatum est advertendum, quod per pacificationem Osnabrugo-Monasteriensem de anno 1648. conventum fuerit, ut in hoc episcopatu alternativè succederent Catholici & Lutherani, adeo, ut mortuo Catholico succedat Lutheranus, & vicissim; Lutheranus tamen eligendus, debet necessario assumi ex domo Brunsvicensi. Regnante autem Lutherano, expeditiones & causæ ecclesiasticæ tractantur per Archi-episcopum Coloniensem.

14 Episcopatus hic canonicos cathedralis alit 25. inter quos hæcenus fuerunt tres Lutherani.

Officiale hæreditarium habet solummodo unicum, quem vocant *Landes-Drosten* / quod officium pertinet ad illustrissimam familiam de Bahe in Barnau.

Inter suffraganeos ultimò venit:

Episcopatus Mindensis.
Das Bisthum Minden.

Initium traxit à fundatore Carolo¹⁵ magno circa annum 708. quam episcopalem sedem primus obtinuit Herimbertus. Ultimus verò episcopus Mindensis, Catholicus & in ordine quinquagesimus nonus erat Franciscus Wilhelmus,

Comes de Wartenberg, qui obiit anno 1648. Qui episcopatus per pacem Westphalicam fuit secularizatus & Domui Brandenburgicæ sub titulo Principatus cum voto & sessione in Imperio, incorporatus.

Post Archi-episcopos Electores S. R. I. olim primus veniebat Archi-episcopatus Magdeburgensis, qui etiam Germaniæ Primas (scilicet in spiritualibus) audiebat; igitur hic referendum censui, quis fuerit & quando sit extinctus.

§. IV.

ARCHI-EPISCOPATUS MAGDEBURGENSIS.

Das Erz-Bisthum Magdeburg.

SUMMARIA.

1. Archi Episcopatus Magdeburgensis quando fundatus, & quid circa eum sit notandum. 2. Notantur quedam circa Episcopatum Merseburgensem.

3. Describitur Episcopatus Naumburgensis. 4. Refertur Episcopatus Misnensis. 5. Brandenburgensis. 6. Havelburgensis.

Uu 3

Sumpfit

¶ Sumpsit exordium circa annum Christi 968. fundatore Ottone magno, quo anno Adelbertus primus Magdeburgensis Archi-episcopus à Joanne XIII. pallium & Archi-episcopalis sedis confirmationem accepit, & ab Hattone Archi-episcopo Moguntino consecratus fuit.

Archi-episcopus in ordine 45. ex domo Brandenburgica filius Joachimi II. Electoris, primus fuisse dicitur, qui à Romana Ecclesia defecit & se Augustanæ confessioni addictum professus est. Cujus successor Joachimus Fridericus ex eadem domo Brandenburgicâ in ecclesiâ Metropolitana Magdeburgensibus & ceremonias augustanas introduxit, teste Hübnero *Introduc. ad quest. Politic. p. 8. de Magdeb. S. 10. fol. 47.*

Tandem per pacem Westphalicam res eo pacto transacta fuit, ut Administrator Saxonicus Augustus Archi-episcopatum Magdeburgensem ad dies vitæ retineret, sed post ejus vitam idem secularizaretur, & sub titulo Ducatus Domui Brandenburgicæ in perpetuum & hæreditario jure cederetur; prout anno 1680. præfatus Archi-episcopatus pleno jure familiæ Brandenburgicæ fuit incorporatus. Hujus Metropolitanæ ecclesiæ primus suffraganeatus erat.

Episcopatus Merseburgensis
sive Martisburgensis.

Das Bisthum Merseburg.

Fundatus primo ab Ottone magno circa annum 968. & ab Henrico II. circa annum 1004. restauratus fuit. Primus in hac Cathedra sedit episcopus Boso. Ultimus verò & in ordine 45. episcopus catholicus ibidem fuit Michael Sidonius, qui ultimus in possessione episcopatus obiit, dum Viennam profectus, ibidem mortuus & in ecclesia S. Stephani sepultus. Hisce temporibus possidetur à domo Saxonica sub titulo Administratoris. Alter suffraganeatus erat

Episcopatus Naumburgensis.
Das Bisthum Naumburg.

Foundatione coxtaneus episcopatus præcedenti, fundatorem habuit eundem Ottonem magnum circa annum 968. cui primus episcopus præfuit Hugo. Ultimus vero catholicus & in serie episcoporum quadragesimus, erat Julius L. B. de Pflug, electus anno 1541. & obiit anno 1564. Episcopus doctrina & prudentia celeberrimus. Post hujus obitum hic episcopatus remansit penes domum Saxonicam, sub titulo Administratoris.

Eodem jure suffraganeatus suberat Metropolitanò Magdeburgensi

Episcopatus Misnensis.
Das Bisthum Meissen.

Eodem authore Ottone magno fundatus, circa annum 968. & primus ibidem

ibidem episcopus fuit Burchardus. Ultimus episcopus qui à fide Catholica defecerat, & Augusto Electori Saxoniae potissimas ditiones hujus episcopatus cesit, erat Johannes Haugwitz, uxorem ducens; & proinde domui Saxonicae hic episcopatus fuit incorporatus. Quartus suffraganeatus erat

**Episcopatus Brandenburgensis.
Das Bisthum Brandenburg.**

⁠ Fundatore Ottone Magno erectus, circa annum 960. primus ibidem episcopus sedit Dulim, ultimus vero & in serie episcoporum quadragesimus secundus, ex Ducibus de Munsterberg Silesus, mortuus Uratislavii, ubi simul erat praepositus ecclesiae Cathedralis, hoc mortuo episcopatus fuit incor-

poratus domui Brandeburgicae. Ultimus denique suffraganeatus erat.

**Episcopatus Havelbergensis.
Das Bisthum Havelberg.**

Erectus a fundatore Ottone M. 6 anno 946. Primus hujus cathedrae episcopus erat Udo. Ultimus vero & in ordine episcoporum trigessimus sextus, erat Bussio II. ex perillustri familia de Alvensleben, electus anno 1523. obiit Catholicus anno 1548. quo extincto tandem anno 1553. hic episcopatus ad domum Brandeburgicam pervenit.

Extincto autem Archiepiscopatu Magdeburgensi, dignitas primatus est translata in Archi-episcopalem Salisburgensem, ac proinde nunc ordine primus venit:

§. V.

ARCHI-EPISCOPATUS SALISBURGENSIS.

Das Erz-Stift Salzburg.

SUMMARIA.

1. *Archi-Episcopatus Salisburgensis notatur.* 2. *Ejus suffraganeatus Passaviensis.* 3. *Ratisbonensis.* 4. *Frisingensis.* 5. *Brixienfis.* 6. *Gurcon-*

ensis. 7. *Chiemensis.* 8. *Seccoviensis.* 9. *Lavantinus.* 10. *Tridentinus.* 11. *Viennensis.* 12. *Neostadiensis.*

Initium sumpsit sub annum 582. quo S. Rupertus Salisburgi ecclesiam S. Petri, ceu futuram sedem E-

piscopi edificaverat, & demum ad instantiam Caroli Magni huic Episcopatu superaddita fuit dignitas Archi-